የሚሽከርከር ስነ-ባህሪ

አዘ*ጋ*ጅ፡- መርዕድ በሻህ 【 0968573578

መሰረታዊ የማሽከርከር ስነ-ባህሪ ሃሳቦችና ጉዳዮች

ይህ ምዕራፍ ከማሽከርከር ስነ-ባህሪ *ጋር ሚገናኙ ጉዳችን* ያብራራል፡፡ *እንዲሁም* የአሽከርካሪ ሙያዊ ስነ-ምግባርን የተነትናል፡፡በመጨረሻም የሰሽከርካሪ ሃላፊነትና ተግባርን የገልጻል፡፡

946

- ▶ የአስተሳሰብ፤አመለካከት፡እውቀት፤ቸሎታ፤ስሜት፤ተነሳሽነት እና ጣንኛውም ድርጊት ማለት ነው።
- ▶ በቀጥታ ሊቃኝ ሊመዘገብና ሊለካ የሚችል ወይም በተዘዋዋሪ መንገድ ሊታወቅ የሚችል ነገር ነው::

ስነ-ባህሪ

- ▶ ባህሪና የአሕምሮ አስተሳሰብ ሂደትን የሚያጠና ሳይንስ ነው።:
- ▶ የሰዎችንና የእንስሳትን ባህሪ የሚያጠና ሳይንስ ነው።

አከባቢና ተፈጥሮ በባህሪ ላይ ያላቸው ሚና

Pሰው ልጅ ባህሪ የውርስ እና የአከባቢ የ*ጋ*ራ ውጤት ነው::

የማሽከርከር ስነ-ባህሪ

አሽከርካሪዎች በሚያሽከረክሩ ወቅት የሚያሳዩትን ባህሪ የሚያጠና የስነ-ባህሪ ዘርፍ ነው፡፡

ከሌሎች መንገድ ተጠቃሚዎች ጋር በትብብር መንፈስ መስራት

- ት ት እባስት ማድረግ
- **ት** ትኩረት መስጠት
- ▶ ሌሎችና እና ራስን ከአደ*ጋ* መከላከል
- ▶ ጠንቃቃና አስተዋይ *መሆ*ን
- ▶ ግዴለሽነትን ማስወገድ
- ▶ በሃላፊነት ጉድለት ህይወት ያለው ነገር እንዲጠፋ አይፈልጉም
- **ቅድሚያ የ**መስጠት ባህሪን ጣዳበር
- **ኮ** የመንገድ ምልክትን ዘወትር ማሰብ
- **ቅድሚያ ለሚሰጡ ምልክቶች ተገዢ መሆን**

1. አሽከርካሪዎች ሲያሽከረክሩ የሚያሳዩትን ባህሪ የሚያጠና ሳይንስ የማሽከርከር ስነ-ባህሪ <mark>ይባላ</mark>ል።

- ሀ. አውነት ለ. ሐሰት
- 2.የማሽከርከር ስነ-ባህሪ የአሽከርካሪዎችን የማሽከርከር ተግባር ያጠናል
- ህ. አውነት ለ. ሀሰት
- 3.ስነ-ምግባር ባህሪን የሚያጠና የጥናት ዘርፍ ነው
- ሀ. አውነት ለ. ሀሰት
- 4. የማሽከርከር ስነ-ባህሪ የአስተሳሰብ ስርአትን የሚያጠና ሳይንስ ነው
- ሀ. እውነት ለ. ሀሰት
- 5. የማሽከርከር ስነ-ባህሪ የፍጥነት ወሰን አከባበርን ያበረታታል
- ሀ. እውነት ለ. ሀሰት
- 6.በቂ አረፍት ሳያደርጉ ማሽከርከር ስነ-ባህያዊ ችግር አይደለም
- ሀ. እውነት ለ. ሀሰት
- 7.ሌሎች መንገድ ተጠቃሚዎችን ጣሥብ አንድ የሥነ-ባህሪ መሠረት ነው
- ሀ. እውነት ለ. ሀሰት

- 8. ጉዞን በዕቅድ ማከናወን ሥነ-ባህሪያዊ ተነሳሽነትን አያሳይምህ. እውነት ለ. ሀሰት
- 9. መልካም-ምባባር አንዱ የማሽከርከር ሥነ-ባህሪ አላማ ነው ሀ. እውነት ለ. ሀሰት
- 10. ስነ-ምግባራዊነት ማለት በራስ ላይ እንዲደርስ የማይፈለገውን ነገር በሌሎች ላይ ማድረስ ማለት ነውህ. እውነት ለ. ሀሰት
- 11. በቀጥታ ወይንም በተዘዋዋሪ ሊታወቅ የሚችል ነው።
- ህ. ባህሪ ለ. ስነ-ባህሪ ሐ. የማሽከርከር ባህሪ <u>ም</u>. ምልስ የለም
- 12. አሽከርካሪ በሚያሽከርክርበት ወቅት የሚያሳየውን ባህሪ የሚያጠና የሥነ ባህሪ ዘርፍ ምን ይባላል?
 - ህ. የማሽከርከር ባህሪ ለ. የማሽከርከር ሥነ ባህሪ ሐ. የአሽከርካሪ ባህሪ *መ.* ሁሉም መልስ ይሆናሉ
- 14. የሰው ልጅ ባህሪ የ ውጤት ነው።
- ህ. ውርስ" ለ. አካባቢ ሐ. "ህ" ሕና "ለ መ. መልሱ የለም
- 15. ትህትናን የተላበሰ አሽከርካሪ አደጋን የመከላከል ብቃቱ አነስተኛ ነው?
- ሀ. አውነት ለ. ሐሰት

- 16.ባህሪንና አእምሮን፣ አስተሳሰብን ሳይንሳዊ በሆነ መንገድ የሚያጠና ዘርፍ የሆነው የቱ ነው ሀ. ስነ ምባባር ለ. ስነ ባህሪ ሐ. ባህሪ መ. "ለ" እና "ሐ"
- 17.. አሽከርካሪዎች አደ*ጋ*ን ለመከላከል በቂ የማሽከርከር ክህሎት ሊኖራቸው ይ*ገ*ባል? ህ. እውነት ለ. ሐሰት
- 18.የሰው አስተሳሰብ አመልካች ድርጊት ውጤት የሆነው የቱ ነው?
- ሀ. ስነ ባህሪ ለ. ባህሪ ሐ. ትህትና ማ. ሁሉም
- 19. የሰዎችና የእንስሳትን ባህሪ ሳይንሳዊ በሆነ መንገድ የሚያጠና የትምህርት ዘርፍ ነው።
- ሀ. ስነ ባህሪ ለ. ባህሪ ሐ- ዝግጁነት መ. መልሱ የለም
- 20.ባለሞያው እንደተሰማራበት የሙያ ዘርፍ የሚከተላቸው መርሆችና ደንቦችን የሚመለከት ዘርፍነው።
- ህ. ሙያ ለ. የሙያ ስነ-ምባባር ሐ. ስነ-ምባባር መ. ስነ-ባህሪ
- 21. ከትክክለኛ የማሸከርከር ባህሪ የሚመደበው የቱ ነው?
- ሀ. ፍርሀት ለ. ጭንቀት ሐ. በራስ መተጣመን መ. ሁሉም

- 22. ነውጠኛ የማሸከርካር ባህሪ ያለውን ሥው ተከታትሎ መበቀል ይገባል
- ሀ. አውነት ለ. ሐሰት
- 23. በአንድ እጅ እያሽከረከሩ በሌላ እጅ ሌላ ተግባር ማከናወን ተገቢ ነው።
- ሀ. አውነት ለ. ሐሰት
- 24. አሽከርካሪና እግረኛ ከሁለቱም እኩል የጋራ ደህንነት ጥንቃቄ አተገባበር ይጠበቃል።
- ሀ. እውነት ለ. ሐሰት
- 25.የማሽከርከር ተግባር አካል እንቅስቃሴንና የአዕምሮ አመለካከትን በቅንጅት ያጣመረ ተግባር ነው።
- ሀ. ሕውነት ለ. ሐሰት
- 26. ከማሽከርከር ስህተት መማር ለአሽከርከሪዎች መልካም ነው። ሀ. እውነት ለ. ሐሰት
- 26.በመንገድ ላይ ሲያጠፉ የተመለከትናቸውን አሽከርካሪዎች መገሰፅ ይገባል፡፡ ሀ. ሕውነት ለ. ሐሰት
- 27. ቅድሚያ ያለመስጠት የምንደኘነት ምልክት ነው። ሀ. አውነት ለ. ሐሰት
- 28. የትራፊክ መብራት መጣስ የትግሥት ጣጣት ምልክት ነው::
- ሀ. አውነት ለ. ሐሰት

- 29. የትራፊክ ፖሊስን የእጅ ምልክት ያለማክበር የብቃት ማነስን አያመለክትም።
- ሀ. አውነት ለ. ሐሰት
- 30. ለሌሎች ያለማሰብ የባህሪ እንጂ የብቃት ችግር አይደለም ሀ. እውነት ለ. ሐሰት
- 31. ለሌሎች መንገድ ተጠቀሚዎች ቤተሰባዊ እሴትን ያለማንፀባረቅ የሥነ-ምባባር እንጂ የሥነ-ባህሪ ችግር አይደለም፡፡ ሀ. እውነት ለ. ሐሰት
- 32. የፍጥነት ወሰን ገደብን ያለማክበር የግንዛቤ አናሳነትን ያሳያል፡፡ሀ. እውነት ለ. ሐሰት
- 33.ትህትና የተላበሰ አሽከርካሪ መገለጫ የሆነዉ የቱ ነዉ?
- ሀ. ሥነ-ምባባር ይኖረዋል ለ. ለሌሎች ይራራል ሐ. እራሱን ይወዳል መ. ሀ እና ለ
- 34.በተረበሸ ስሜት ውስጥ ሆኖ የማሽከርከር ሂደት የምንደኛ አሽከርካሪ ባህሪ ነው
- ሀ. ሕውነት ለ. ሀሰት
- 35. አሽከርካሪዎች በሚያሽከረክሩበት ወቅት የሚያሳዩት ባህሪ ይባላል።
- ሀ. ስነ ባህሪ ለ. ስነ ምግባር ሐ. የማሽከርከር ስነ ባህሪ መ. ሁሉም

- 36. ስነ-ምግባር ማለት ባህሪ ነው፡፡ ሀ. እውነት ለ.ሀሰት 37.ከቤተሰብ የወረስናቸው ባህሪያት አመለካከት ላይ ተፅዕኖ ያሳድራሉ፡፡ ሀ. እውነት ለ.ሀሰት 38.ባህሪ
- ሀ. የእንስሳትን ባህሪ ሒደት ያጠናል ለ. የሥዎች ባህሪ ሒደት ያጠናል ሐ. የአዕምሮ አስተሣሥብ ሒደት ያጠናል ማ. ሁሉም
- 39. የስነ ባህሪ ሳይንስ የመጨረሻ ግብ ባህሪን ማሻሻል ነው። ሀ. ሕውነት ለ. ሐሰት
- 40. የተሣሣተ የማሽከርከር ባህሪ ውስጥ የሚካተተው
- ሀ. ራስ ወዳድ መሆን ለ. ለመንገደኛች ትሁት መሆን
- ሐ. ለመንገድ ህግጋት መገዛት መ. መልሱ የለም
- 41.የማሽከርከር ስነ ባህሪ ለአሽከርካሪዎች እጅግ ጠቃሚ የሆነ የአስተሳሰብ ውጤት ነው፡፡
- ሀ. እውነት ለ. ሀሰት
- 42.የማሽከርከርን ባህሪ በእጅጉ በመረበሽ ለአደጋ መንስኤ የሚሆነዉ የቱ ነው?
- ሀ. ሀይለ ስሜታዊ ውጥረት ሐ. እንቅልፍ
- ለ. ድካም መ. ሁሉም

- 43. ለመንገድ ህግጋት ተገዢ መሆን የሚጠቅመው
- ሀ. አደጋ እንዳይደርስ ነዉ ለ. የትራፊክ እንቅስቃሴን ሰላጣዊ ለጣድረግ ሐ. ሀናለ መ. መልሱ የለም
- 44. ባህሪን የመለወጥ ደረጃ ሒደት ውስጥ የጣይካተተው የቱ ነዉ?
- ሀ. ይህ አይነት ባህሪ አለኝ ብሎ መገንዘብ
- ለ. ይህ አይነት አሉታዊ የማሽከርከር ባህሪ አለኝ ብሎ መመስከር
- 45. የመንገድ ህግጋትን ማክበር የሚገባን?
- ሀ. ትራፊክ ፖሊስ እንዳይቀጣን ለ. የብቃት ምልክት ስለሆነ ሐ. ከአደጋ ለመዳን መ. ለናሐ
- 46. ባህሪን ማሻሻል የሥነ ባህሪ ግብ አይደለም ሀ. እውነት ለ. ሀሥት
- 47.የባህሪ መንስኤ የሆነው የቱ ነው?
- ሀ. ተፈጥሮ ለ. አካባቢ ሐ. ሀናለ መ. መልሱ የለም
- 48. ሥነ ባህሪያዊ ጉዳይ ያልሆነው
- ህ. የመንገድ ላይ ትህትና ለ. በጥንቃቄ የማሽከርከር ተግባርሐ. ጠጥቶ ማሽከርከር ማ. ሁሉም

የማሽከርከር ስነ-ባህሪ ጉዳዮች

1.भगद्रभे

ብስለት፤የችሎታ፤የትምህተና የመነሳሳት የጋራ ውጤት ነው።የዝግጁነት መገለጫዎች ውስጥ ሊጤት የሚገባቸው ነገሮች:-

- ▶ የተሸከርካሪ ክፍሎችን በአ*ግ*ባቡ *መ*ፈተሸ
- ▶ የመንገድ፤የአየርና የትራፊክ ሁኔታዎችን ጣጤን

2.መነቃቃት/መነሳሳት

▶ ባህሪን ወደ *ግ*ብ የሚያንቀሳቅስ ሂደት ነው።

3. न्यस रन्ने निर्मातिना रन्नि रामितिना यूर्य

ህ. መንንዘብ/መስማት/

በስሜት ህዋሳቶቻችን አማካኝነት የሚመጡ መረጃዎችን የመቀበልና ወደ አእምሮ የመላክ ሂደት ነው።

- ▶ በጣየት:-ከ80% 90% አከባቢን ለጣወቅ ይረዳል
- **।** በመስጣት
- ▶ በማሽተት
- **।** በመዳሰስ

ለ.ትኩረት

በስሜት ህዋሳቶቻችን አማካኝነት ከሚደርሱ መረጃዎች ዋናውና ተፈላጊውን የመምረጥ ሂደት ነው፡፡

ሐ.ማስተዋል

በስሜት ህዋሳቶቻችን አማካኝነት የመጣን መረጃ የማቀናበርና ትርጉም የመስጠት ሂደት ነው፡፡

የባህሪ መለዋወጥ መንስኤዎች

- **አከባቢ:-** የምንኖርበት አከባቢ እያንዳንዱ ነገር በኛ ዙሪያ የተሰራ ነው::
- ▶ **ቤተሰብ:-** ከቤተሰብ የወረስናቸው አመለካከት፡አስተሳሰብና ተግባራዊ እንቅስቃሴ ላይ ከፍተኛ አስተዋጾ አላቸው::
- **አካላዊ ሁኔታ:-** በሚደክመንና በሚያመን ግዜ የባህሪ መለዋወጥ ሊታይ ይችላል
- **ኃይለ ስሜት:-** ፍላታትን፤ፍቅርን፤ጥላቻን፤ሀዘንን፤ንዴትን ይገልጻል።
- ▶ ስልጣና:- የሰው ልጅ በሰለጠነበት ሙያ የባህሪ ለውጥ ማምጣት ያስችለዋል፡፡የአሽከርካሪዎችን ባህሪ በስልጠና መቀየር ይቻላል፡፡

- 1. ከ80% እስከ 90% አካባቢን ለማወቅና ስለ አካባቢ መረጃ ለመሰብሰብ የሚቻለው በመስማት ነው
- ሀ. እውነት ለ. ሀሰት
- 2. የማሽከርከሪ ስነ-ባህሪ ጉዳዮች የሚባለው የቱ ነው?
- ሀ. ዝግጁነት ለ. መረጃን ማሰባሰብ ሐ. ርህራሄ መ. "ሀ" እና "ለ"
- 3. መረጃን ከአካባቢያችን በስሜት ህዋሳቶቻችን 80-90% የመላክ ሂደት ነው።
- *ህ. መገንዘብ* ለ. ትኩረት ሐ. ማስተዋል *መ. ሁ*ሉም
- 4 የብስለት፣ የችሎታ፣ የትምህርት እና የመነሳሳት የጋራ ውጤት የሆነው የቱ ነዉ ?
- ሀ. መነቃቃት ለ. ግዴለሽነት ሐ. ዝግጁነት መ. "ሀ" እና "ለ"
- 5. በሰዎች ውስጥ ያለዉን ባህሪን ወደ ግብ የሚያንቀሳቅስ ሂደት ነው።
- ሀ. ዝግጁነት ለ. መነቃቃት ሐ. ግዴለሽነት መ. ሁሉም
- 6.ውስጣዊ ፍላታትን፣ ፍቅርን፣ ጥላቻን መግለፅን ያመለከታል።
- ሀ. ሀይለ ስሜት ለ. የስሜት ባህሪ ሐ. የመንንዘብ ባህሪ መ. መልሱ የለም
- 7.አሽከርካሪዎች መረጃን የማሰባሰብና መተርጎም ሂደት የሚያከናውኑበት ዘዴ . ነዉ
- ሀ. በመገንዘብ ለ. በትኩረት ሐ. በማስተዋል መ. ሁሉም

- 8.የስሜት ህዋሳት ተግባር የሆነው;
- ሀ. መስጣት ለ. ጣስተዋል ሐ. ሀ ሕና ለ መ. መልሱ የለም
- 9. ተሸከርካሪን ሳይፈትሹ መንቀሳቀስ ነዉ
- ሀ. የዝግጅት መጓደል ለ. ሙያዊ ግዴታን ማሟላት ሐ. ሀ ሕና ለ መ. መልሱ የለም
- 10. በቸልተኝነት የሚደርስ አደጋ እጅግ አናሳ ነው።
- ሀ. አውነት ለ. ሐሰት
- 11.ማስተዋል ማለት ምን ማለት ነዉ?
- ሀ. በተመረጡ መረጃዎች ላይ መተኮር ለ. የተመረጡን መረጃዎች መተንተን
- ሐ. ሀ ሕና ለ መልሱ የለም
- 12. ዝባጁነት ማለት?
- *ህ*. ብስለት ለ. መነሳሳት ሐ. *ህ* እና ለ መ. መልሱ የለም
- 13. የተሽከርካሪ የኋላ መመልከቻ መስታወት እንደአስፈላጊነቱ አዘውትሮ ማየት በ......ይመደባል

- 14.በስሜት ህዋሳቶቻችን የመጣን መረጃ የመምረጥ ሂደት ነው።
- ሀ. ዝግጁነት ለ. መገንዘብ ሐ. ትኩረት መ. ማስተዋል
- 15. በማሽከርከር ውሳኔ መስጠት ላይ ቸልተኛ መሆንና ቅልጥፍና መቀነስ ለአደ*ጋ* መንስኤ ይሆናል፡፡ህ. እውነት ለ ህሰት
- 15.የአንድ አሸከርካሪ የዝግጁነት መገለጫ----- ነው።
- ሀ. መነቃቃት ለ. መነሳሳት ሐ. ሀናለ መ. መልሱ የለም
- 16. የህመም ሰሜት ያለበት አሽከርካሪ
- ህ. ማስተዋል አይችልም ለ. የመወሥን ችሎታው ይቀንሳል ሐ. ህ ና ለ መ. መልሱ የለም 17.የህመም ሰሜት ያለበት አሽከርካሪ ይኈለዋል
- ህ. መነቃቃት ለ. ዝባጁነት ሐ. መረጃ ጣጠናከር <u>መ. ሁሉም</u>
- 18. የአሸከርካሪ አካላዊ ቅልጥፍና ሊቀንሰ የሚችለው በ ምክንያት ነዉ
- ሀ. ድካም ለ. ጤና መጻደል ሐ.ሀናለ መ. መልሱ የለም
- 19. በስሜት ህዋሳት የተገኘውን መረጃ የተለየውን በመምረጥ ትኩረት የምናደርገው በ....ነዉሀ.

- 20.መረጃ የመሰብሰብና የመተርጉም ሂደት የሆነው የቱ ነው?
- ሀ. መንንዘብ ለ. ትኩረት ሐ. ማስተዋል መ. ሁሉም
- 21. አሽከርካሪው በተሽከርካሪ ምተር አካባቢ ለየት ያለ ድምጽ መኖሩን የሚያውቅበት ዘዴ የሆነው የቱ ነው? ሀ. መገንዘብ ለ. ትኩረት ሐ. ማስተዋል መ. መልሱ የለም
- 22. አሽከርካሪው በተሽከርካሪው ሞተር አካባቢ የተከሰተን ለየት ያለ ድምጽ መነሻ ምክንያት የሚገምትበት ሂደት የሆነው የቱ ነው?
- ሀ መንንዘብ ለ. ትኩረት ሐ. ማስተዋል መ. መልሱ የለም
- 23. አሽከርካሪው በተሽከርካሪው ላይም ሆነ በአካባቢው ያለውን ለውጥ የሚያውቅበት መንገድ
- *ህ. መገንዘብ* ለ. ትኩረት ሐ. ማስተዋል *መ. መ*ልሱ የለም
- 24. አንድ አሽከርካሪ ጉዞ ከመጀመሩ በፊት የመንገዱን ሁኔታ ለጣወቅ ጥረት ባለጣድረጉ ዝግጁ አያስብለውም ሀ. እውነት ለ. ሀሰት
- 25. ዝግጁነት የምን ውጤት ነው? ሀ. የብስለት ለ. የችሎታ ሐ. የመነሳሳት መ. ሁሉም
- 26. አሽከርካሪው አካባቢውን ለማገናዘብ እስከ 90% ድረስ የሚጠቀመው በማየትና በመስጣት ነው
- ሀ. እውነት ለ. ሀሰት

- 27.ዝግጁነት ማለት ነው። ህ. ብስለት ለ. ችሎታ ሐ. መነሳሳት መ. ሁሉም
- 28. አሽከርካሪዎች በሚያሽከረክሩበት ወቅት ሊኖራቸው የሚገባ ክህሎት ያልሆነው የቱ ነው ?
- ሀ. ዝግጁነት ለ. መገንዘብ ሐ. መነቃቃት መ. መልሱ የለም
- 29. አስፈላጊ የአሸከርካሪዎች ባህሪ የሆነው የቱ ነው?
- ሀ. ራስ ወዳድነት ለ. ምቀኝነት ሐ. "ሀ" ና "ለ" መ. መልሱ የለም
- 30. ብስለት ፣መነሳሳትንና ችሎታን የሚያጠቃልለው የቱ ነው?
- ሀ. ዝግጁነት ለ. መነቃቃት ሐ. ትኩረት መ ሁሉም
- 31. ስነ ባህሪያዊ ጉዳይ ያልሆነው
- ህ. ዝግጅት ለ. መነቃቀት ሐ. መረጃ መሰብሰብና መተርጎም መ. መልሱ የለም
- 32.ማስተዋል ማለት በተመረጡ የስሜት ህዋስ መረጃዎች ላይ ትኩረት ማድረግ ነው።
- ህ. እውነት ለ. ሀሰት
- 33. ትኩረት ማለት በስሜት ህዋሳት አማካኝነት መረጃን መሰብሰብ ነው። ሀ. እውነት ለ. ሀሰት
- 34.ማስተዋል መረጃን በስሜት ህዋስ የመቀበልና ወደ አሕምሮአችን የመላክ ሂደት ነው::
- ሀ. እውነት ለ. ሀሰት

የማሽከርከር ሙያዊ ስነ-ምኅባር

org

▶ የአሽከርካሪነት ሙያ በትምህርትና ሥልጠና የተገኘውን ዕውቀት፤ክህሎትና አስተሳሰብን በመጠቀም ለህብረተሰቡ ተገቢውን አገልግሎት መስጠት የሚያስችል የስራ መስክ ነው፡፡

ስነ-ምኅባር

ውልካምና መጥፎውን ለመለየት የሚያስችል መጥፎውን በመተው መልካም ነገርን ብቻ እንድናደርግ የሚያበረታታ እሴት ነው። አብሮ የመስራትና አብሮ የመኖር እሴት ነው።

ሙያዊ ስነ-ምግባር

▶ ማለት ባለሙያው በተሰማራበት ሙያ የሚሰራው ስራ ውጤታጣ እንዲሆን እንደተሰማራበት የሙያ አይነት አባላቱ በጥብቅ መከተል የሚገባቸውን መርሆችና ስነ-ስርዓቶችን ያመለክታል፡፡

የማሽከርከር መርሆች

- ▶ የመንገድ ደህንነትና የትራንስፖርት ሰላማዊ እንቅስቃሴን በሚመለከት ወሳኝ ሚና የሚጫወተው አሽከርካሪው እንደመሆኑ መጠን በጥንቃቄ የማሽከርከር ኃላፊነት አለባቸው::
- ▶ አሽከርካሪዎች የራሳቸውን ህይወት ብቻ መጠበቅ ሳይሆን የሌሎችን ህይወትና ንብረት የመጠበቅ ኃላፊነት አለባቸው::
- ▶ በአሽከርካሪዎች ስህተትና በቴክኒክ ጉድለት ከሚደርሱ አደጋዎች የመጠበቅ ኃላፊነት አለባቸው::
- ▶ አሽከርካሪዎች ባለማወቅ፣ በቸልተኝነትና ስነ-ስርዓት በኈደላቸው አሽከርካሪዎችና *እግረ*ኞች ሊደርሱ የሚችሉ አደ*ጋ*ዎችን አስቀድሞ የመጠንቀቅ ኃላፊነት አለባቸው፡፡

ሙያዊ ስነ-ምባባራቸውን አክብረው የሚያሽከረከሩ አሽከርካሪዎች ተ*ጋ*ባራቶች

- **>** ከነዱ አይጠጡ ከጠጡ አይንዱ
- **›** ያለ ሐኪም ትዕዛዝ ከባድ መድሀኒት ወስደው አያሽከረክሩም
- **›** ያለምንም ሕረፍት ከአራት ሰአት በላይ አያሽከረክሩም
- **>** ስለጉዞዋቸው እቅድ ያወጣሉ
- የመኪናቸውን ጠቅላላ አካል ይጠብቃሉ
- ▶ የተሳፋሪው ደህንነት የአሽከርካሪው *ኃላፊነት መሆኑን* ይገነዘባሉ
- ▶ ለማሽከርከር አስቸ*ጋሪ* በሆነ መንገድ ላይ አያሽከረክሩም

- መታጠፊያ መንገዶች ላይ ብረቱ ጥንቃቄ ያደርጋሉ
- የአየር ሁኔታ መጥፎ ሁኔታ ላይ ከተገኘ የተሸለ እስኪመጣ አያሽከረክሩም
- **ሌሎቸንና እራሳቸውን ከአደ**ባኛ ሁኔታዎች ይከላከላሎ
- ረጅም የግንባር መብራት በአግባቡ ያበራሉ
- ላሕባረኛ ቅድሚያ ይሰጣሉ
- በሕነርሱ ኃላፊነት ጉድለት ህይወት ያለው ነገር ሕንዲጠፋ አይፈልጉም
- የማሽከርከር ሙያ ብቃታቸውን ከፍ ለማድረባ ይጠራሉ
- የፍጥነት ገደቡን ያከብራሉ

- ላትራፊክ መብራት ተገቢውን ምላሽ ይሰጣሉ
- የመንገድ ምልክቶችንና ትዕዛዞችን ያከብራሉ
- የትራፊክ ፖሊሶችን ተዕዛዝ ያከብራሱ
- ▶የጉዞ ሕቅድ ያመጣሉ
- ሙያዊ ስነ-ምግባር አላቸው
- ►ለመንገድ ህግጋት ይገዛሉ.....ወ.H.ተ.

- 1. የትራፊክ ምልክቶችን ማክበር የሙያ ሥነ ምግባር ጉድለት ነው
- 2. የራስን ፍላጐት ብቻ መጠበቅ የአሽከርካሪዎች አላስፈላጊ ባህሪ ነው
- 3. አለመረጋጋት ለአሽከርካሪዎች አላስፈላጊ ባህሪ ነው
- 4. ራስን ዝቅ አድርጐ የማየት ስሜት ከአላስፈላጊ ባህሪያቶች አንዱ ነው
- 5. አንድ አሽከርካሪ ጉዞ ከመጀመሩ በፊት በቂ ዝግጅት ማድረግ አለበት
- 6.የአሽከርካሪነት ሙያ በትምህርትና ሥልጠና የተገኘውን ዕውቀት፣ክህሎትና አስተሳሰብን በመጠቀም ለህብረተሰቡ ተገቢውን አገልግሎት መስጠት የሚያስቸል የስራ መስክ ነው
- ህ. እውነት ለ. ሀሰት
- 7. አሽከርካሪዎች ባለማወቅ፣ በቸልተኝነትና ስነ-ስርዓት በጐደላቸው አሽከርካሪዎችና እግረኞች ሊደርሱ የሚቸሉ አደጋዎችን አስቀድሞ የመጠንቀቅ ኃላፊነት አለባቸው
- ህ. አውነት ለ. ሐሰት
- 8. አሽከርካሪዎች የእንቅልፍ ስሜት በተሰማቸው ጊዜ የሚያነቃቃ ነገር ወስደው ማሽከርከር አለባቸው
- ህ. እውነት ለ. ሀሰት
- 9. አሽከርካሪዎች በህክምና ባለሞያ ካልተፈቀደ በስተቀር መድሀኒት ወስደው ማሽከርከር አይችሉም።
- ሀ. እውነት ለ. ሐሰት

ህ. እውነት ለ. ሀሰት

- 10. ትኩረት ለመሳብ መምከር የአሽከርካሪ መልካም ባህሪ ነው
- ሀ. አውነት ለ. ሐሰት
- 11. በሥልጠና አማካኝነት ባህሪን ማሻሻል ይቻላል
- ሀ. እውነት ለ. ሐሰት
- 12.ለሰው ልጅ ክብር መስጠትና ይቅር ባይ መሆን የማሽከርከር ሥነ-ባህሪ ጠቀሜታ ነዉ
- ሀ. እውነት ለ. ሀሰት
- 13. ስድቦችንና ጸያፍ ምልክቶችን ችላ ማለት ትክከለኛው የማሽከርከር ስነ-ባህሪ ተግባራዊ ምላሽ ነው
- ህ. እውነት ለ. ሀሰት
- 14. የተነሳሺነት ስሜት መቀነስ የአነዳድ ስህተትን ያስከትላል
- ሀ. አውነት ለ. ሀሰት
- 15. በማሽከርከር ተግባር ትክከለኛ ውሳኔ ለማድረግ አሪምሮን በንቃት ጣሥራት ተገቢ ነው
- ሀ. እውነት ለ. ሀሰት
- 16. በራስ ላይ የደረሰን ቸግር በሌሎች ላይ እንዲደርስ መሻት ትክክለኛው የማሽከርከር ባህሪ ነው
- ሀ. እውነት ለ. ሀሰት

17.ጥሩ ስነ ምግባር የተላበሰ አሽከርካሪ ሌሎች የመንገድ ተጠቃሚዎች ለአደ*ጋ እን*ዳይጋ<mark>ለ</mark>ሙ የመጠበቅ ሀላፊነት የለበትም ሀ. እውነት ለ. ሀሰት

18.አብሮ የመስራትና አብሮ የመኖር እሴት የሆነው የቱ ነው?

ህ. ሙያ ለ. የሙያ ስነምባባር ሐ. ስነ ምባባር መ. ሁሉም

19.በትምህርትና በስልጠና የተገኘ ክህሎት የሆነው የቱ ነው?

ህ. ሙያ ለ. የሙያ ስነምባባር ሐ. ስነ ምባባር መ. መልሱ የለም

20. በትምህርትና በሥልጠና የሚገኝ አውቀት ክህሎት ይባላል።

ህ. አውነት ለ. ሀሰት

21. መልካሙንና መጥፎውን መለየት የሚያስችል የስነ ባህሪ ዘርፍ ሙያ ይባላል።

ሀ. አውነት ለ. ሀሰት

22.ለማሽከርከር ፍላጐትና ተነሳሽነት ያስፈልጋል ሀ. እውነት ለ. ሀሰት

23. አለመረጋጋት ቅንነት የኈደለው የማሽከርከር ባህሪ ነውህ. እውነት ለ. ሀሰት

24. መሪን እየወላወሉ ማሽከርከር የተሳሳተ የማሽከርከር ሂደት ነው? ሀ. እውነት ለ. ሀሰት

25. አንድ አሽከርካሪ አካላዊ ቅልጥፍናዉ የቀነሰ ከሆነ ለአደ*ጋ የመጋ*ለጥ እድል ይኖረዋል ሀ/ እውነት ለ/ ሀሰት

- 26. ምልክቶችን ማክበር የሙያ ሥነምባባር ጉድለት ነው ሀ. እውነት ለ. ሀሰት
- 27.ሰዎችንና ንብረትን ከአደ*ጋ መ*ጠበቅ ስነ-ምግባራዊነት ነው። ሀ. እውነት ለ. ሀሰት
- 28. የጣይገባ የማሽከርከር ባህሪ የቱ ነው?
- ሀ. ጭንቀት ለ. ፍርሃት ሐ ድብርት መ. ሁሉም
- 29. በራስ መተጣመን ጣለት የሌሎችን የጣሽከርከር ተግባር ጣጣጣል ጣለት ነው::
- ሀ. ሕውነት ለ. ሀሰት
- 30. አሽከርካሪዎች ከሌሎች ስህተት የመማር ባህርያዊ ግዴታ አለባቸዉ ሀ. እውነት ለ. ሀሰት
- 31.የአሽከርካሪዎቸ ሙያዊ ባዴታ ራስን ከሌሎች መንገድ ተጠቀሚዎች አስበልጠው ማሰብ
- ነው። ሀ.አውነት ለ. ሀሰት

አልኮል መጠጥ ጠጥቶ ስለማሽከርከር

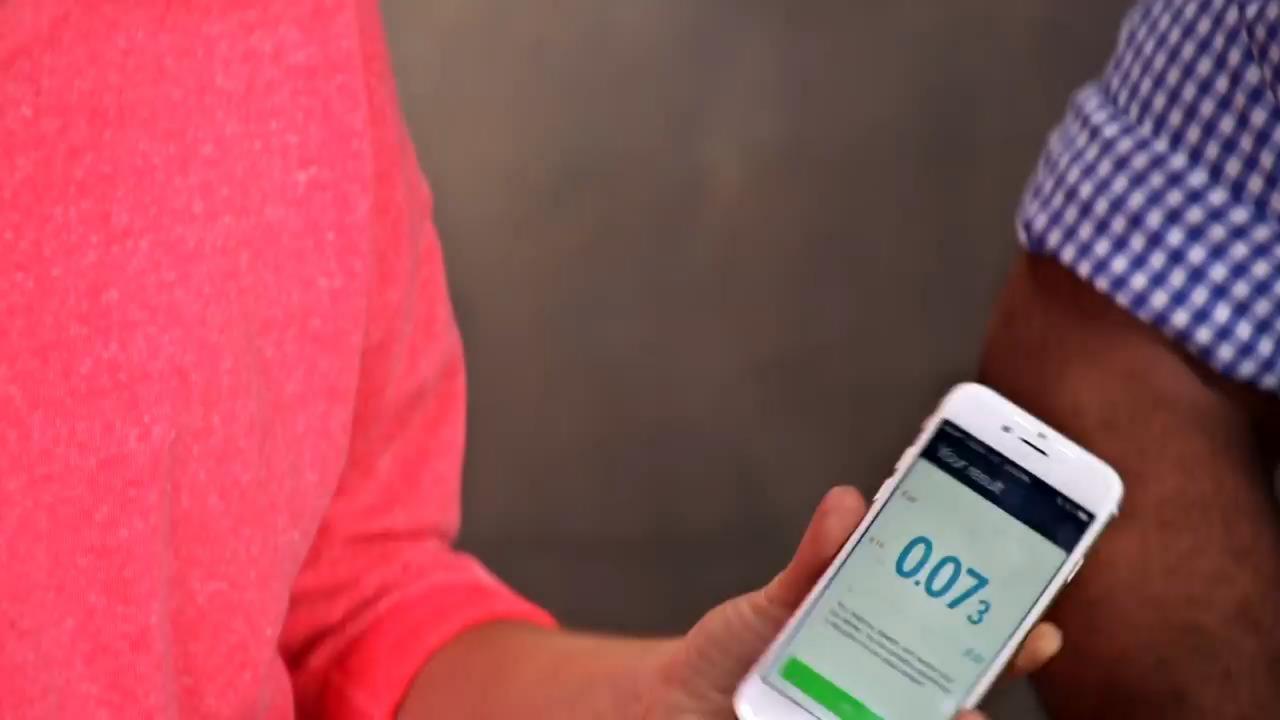
አልኮል

- የመደበት ተጽሕኖ ያሳድራል
- የአሕምሮ ሚዛንን/የነርቭ ስርዐት ያዛባሉ
- <u>የማየት ችሎታን ይቀንሳል</u>
- <u>የማተኮር ችሎታን ይቀንሳል</u>
- <u>የመገንዘብ ችሎታን ይቀንሳል</u>
- ቅልጥፍናን ይቀንሳል

- ▶ በጣም በዝባታ ወይም በጣም በፍጥነት ያሽከረክራሉ
- ▶ በተሳሳተ የመንገድ መስመር ውስጥ <u>ገብተው</u> ያሽከረክራሉ
- ▶ መሪ በማወላወል ያሽከረክራሉ
- **ወ**ታጠፊያ ላይ በፍጥነት ያዞራሉ
- ▶ ፍሬቻ መብራት ሳያበሩ ይዞራሉ
- ▶ መብራት ሳያበሩ ያሽከረክራሉ
- ▶ የትራፊክ መብራትና የሚያስቆሙ ምልክቶችን ይጥሳሉ
- ▶ ከልክ ባለፈ ፍር*ህ*ት ውስጥ ተውተው ያሽከረክራሉ

for every driver drunk driver there is one final destination R.I.P. 3rd Drink 2nd Drink 1st Drink DON'T DRINK & DRIVE

የአልኮል ምጠጥ በጠሙ ወቅት

- **>** የህዝብ ትራንስፖርት ወይም ታክሲ መጠቀም
- ▶ሌላ አሽከርካሪ ማለትም አልኮል መጠጥ ያልወሰደ ደውሎ በማጠራት *እንዲያ*ሽከረክር ማድረባ
- ► የጠጡበት በታ ማደር

የአልኮል የተሳሳተ አመለካከት

- **>** አልኮል የማሽከርከር ችሎታ ይጨምራል
- ▶ አንዳንድ ሰዎች አልኮል ቢጠጡም ተጽዕና አያሳድርባቸውም
- **ከተበላ በ**ኃላ ቢወሰድ አያሰክርም
- ቡናና ትንሽ ንጹ አየር ስካርን ይቀንሳል
- ቢራ የወይንን ወይም የውስኪን ያህል የአልኮልነት ይዘት የለውም

የአልኮል እውነታዎች

- ▶ የንቃት ችሎታን በመቀነስ ለአደ*ጋ ያጋ*ልጣል
- **አ**ልኮልን የጠጣ ሰው ሁሉ ተጽእኖውን መቋቋም አይችሉም
- **୭** ምባብ የአልኮል ተጽዕኖ ቢቀንስም ጨርሶ አያጠፋውም
- ▶ በየትኛውም *መንገ*ድ ስካርን መቀነስ አይቻልም
- ▶ ቁጥሩ አነስተኛ የሆነ ቢራ የተወሰኑ ብርጭቆዎችን ያህል ውስኪ ወይም ወይን ያህል ጠንካራ ነው::

አልኮል ምጠጥና ህግ

- ማንኛውም አሽከርካሪ በተገቢው አካል በመመስከር ሲጠረጠርና ሲጠየቅ የአልኮል መጠኑን መመርመር አለበት። አሽከርካሪው በመጠጥ ሰክርዋል ማለት የሚቻለው ለዚሁ ተግባር በተሰራው መሳሪያ ሲመረመር ከፍተኛ የአልኮል መጠኑ ደም ውስጥ ዜሮ ነጥብ ስምንት ግራም በሊትር ወይም በትንፋሽ በሚወታው የአየር ውስጥ ዜሮ ነጥብ አራት ግራም በሊትር ንጹህ አልኮል በልጦ ሲገኝ ነው።
- * አሽከርካሪው ለመመርመር ፍቃደኛ ካልሆነ በመጠጥ ሕንደሰከረ ይቆጠራል።
- አደንዛዥ ዕጽ ወስዶ ወይም በአልኮል መጠጥ ሰክሮ የተገኘ አሽከርካሪ ሌላ ሰው ተሽከርካሪውን እንዲሽከረክርለት ካላደረገ በስተቀር ትራፊክ ተቆጣጣሪው ተሽከርካሪውን ለ12 ሰዐታት ይዞ ጣቆየት ይችላል።

በአልኮል መጠጥ የተመረዘ አሽከርካሪ ሲጋጥሞት ማድረግ ያለብዎት ክንዋኔ

- ▶ በአልኮል መጠጥ ተመርዘው የሚያሽከረክሩ አሽከርካሪዎች በተመለከቱ ወቅት አሽከርካሪዎችን ላለመጠጋት ጥረት ያድርጉ፡፡ ምክንያቱም ሰክረው የሚያሽከረክሩ አሽከርካሪዎች የራሳቸውን ህይወትና የሌላውንም ህይወት አደጋ ውስጥ ሊጨምሩ ስለሚችሉ፡።፡፡ ስለሆነም ከመጠጋት ይልቅ ለፖሊስ ደውለው ማሳወቅ ይመረጣል፡፡
- ▶ በአንዳንድ ሀገሮች ተደረጉ ጥናቶች እንደሚዯመለክቱት በአልኮል ተመርዘው የሚያሽከረክሩ አሽከርካሪዎች የሚበዙት 4:00 ሰዓት እስከ ምሽቱ 8:00 ሰዓት ነው፡፡ ስለሂነመወ በዚህ ሰዓት በሚያሽከረክሩበት ወቅት ጥንቃቄ ያድርጉ፡፡

- **2.አልኮል መጠጥ ጠጥቶ ማሽከርከር የውሳኔ አሰጣጥን ያዛባል** ሀ. እውነት ለ. ሀሰት
- **4.**ፍጥነት መቀነስና በጣይታመን ሁኔታ ፍጥነት መጨመር አልኮል መጠጥ ጠጥቶ የሚያሽከርከር አሽከርካሪ ባህሪ ነው ሀ. አውነት ለ. ሀሰት
- 5. በአልኮል መጠጥ ተመርዘው የሚያሽከረክርሩ አሽከርካሪዎችን በተመለከቱ ወቅት አሽከርኮሪዎቹን ተጠግቶ ጣስቆም የተሻለ አጣራጭ ነውህ. እውነት ለ. ሐሰት

- 8.አነስተኛ የአልኮል ይዘት ያላቸውን መጠጦች እንደ ቢራ ያሉትን ጠጥቶ ማሸከርከር ቸግር አያስከትልም
- ሀ. እውነት ለ. ሐሰት

- 10.መጠጥ መጠጣትና በእንቅልፍ ስሜት ማሽከርከር ጉዳታቸው አናሣ ነው ሀ. እውነት ለ. ሐሰት 11.የአልኮል ተፅእኖ ያልሆነው
- ሀ. የውሳኔ አሰጣጥ ማዛባት ለ. የመደበት ስሜት መሠጣት ሐ. "ሀ" እና "ለ" መ. መልሱ የለም
- 12.መባጨት እንጂ መጋጨት የክህሎት ማነስ ቸግርን አያመለክትም ሀ. እውነት ለ. ሀሰት
- 13. መጠነኛ መጠጥ ጠጥቶ ማሽከርከር ይፈቀዳል ሀ. እውነት ለ. ሃሰት
- 14. አልኮል መጠጥ ጠጥቶ ማሽከርከር፣ ለአደጋ አይዳርግም ሀ. እውነት ለ.ሃሰት
- 15.አልኮል *መ*ጠጥ ጠጥቶ ማሽከርከር የሚፈጥረው ችግር የለም *ሀ. ሀ*ሰት ለ. እውነት
- 16.የአልኮል መጠጥ ጠጥቶ የሚያሽከረክር አሽከርካሪ ለአደጋ የመጋለጥ ሕድል የለውም።
 - ሀ. ሕውነት ለ. ሀሰት

- 17.በአልኮል መጠጥ ምክንያት የሚፈጠረው የመደበት ስሜት:-
- ሀ. አእምሮ በንቃት እንዳይሥራ ያደርጋል ለ. የሰውነት ቅልጥፍና እንዳይኖር ያደርጋል
- ሐ. አሪምሯዊ ክንውንን ያውካል መ. ሁሉም
- 18. አልኮል መጠጥ የአሽከርካሪውን የማሠብ፣ የማሠላሠልና፣ ውሣኔ የመስጠት ብቃቱን በማዛባት ለአደ*ጋ* ይዳርገዋል ሀ. እውነት ለ. ሀሰት
- 19. ሜትና አደንዛዥ ዕፅ በመደበኛው የአስተሣሠብና ውሳኔ የመስጠት ብቃት ላይ ተፅዕኖ በማሳደር ለአደ*ጋ* ይዳርንሉ ሀ. እውነት ለ. ሀሰት
- 20. ለአደጋ የሚያጋልጥ ምክንያት ያልሆነው የቱ ነው?
- ሀ. አልኮል መጠጥ ለ. አደንዛዥ እፅ ሐ. የጤና መቃወስ መ. መልስ የለም
- 21.የአልኮል መጠጥ መጠጣት በጠጪው ላይ የ ተፅዕኖ ያሳድራል
- ሀ. የፈንጠዝያ ለ. የመደበት ሐ. የመነቃቃት መ. የመልሱ የለም

- 22.አልኮል የወሰደ አሽከርካሪ የሚያሳየው የማሽከርክር ባህሪ የቱ ነው?
- ለ. የመንገድ ህግጋትን ማክበር መ. መልሱ የለም
- 23. የትራፊክ መብራትን መጣስ አንዱ አልኮል ወስዶ የሚያሽከረክሩ አሽከርካሪዎች የሚያሳዩት
- ባህሪ ነው ሀ. እውነት ለ. ሀሰት
- 24. መሪን በትክክል ይዞ አለማሽከርከር
- ሀ. አልኮል የወሰደ የአሽከርካሪ ባህሪን ያመለክታል ለ. ብቃትን ያመለክታል
- ሐ. ትክክለኛ የማሽከርከር ባህሪ ነው ማ. መልሱ የለም
- 25.የፍሬቻ መብራት ሳያበሩ መታጠፍ የምን ምልክት ነው?
- 26. የሚያስቆሙ ምልክቶችን መጣስ አንዱ ጠጥቶ የማሽከርከር ባህሪ መግለጫ ነው
- ሀ. ሕውነት ለ. ሀሰት
- 27. ጠጥቶ የሚያሽከርክር አሽከርካሪ የሚያሳየው የማሽከርከር ባህሪ የሆነው
- v. በጣም በዝባታ ማሽከርከር ለ. በጣም በፍጥነት ማሽከርከር ሐ. v እና ለ መ. መልሱ የለም

- 28. መብራት በተገቢ ስፍራና ጊዜ ሳያበሩ ማሽከርከር ምን ያሳያል?
- ህ. ጠጥቶ የማሽከርክር ምልክት ነው ለ. አደንዛዥ ዕፅ ወስዶ የማሽከርክር ምልክት ነው
- ሐ. ሀ ሕና ለ መ. መልሱ የለም
- 29. አልኮል የማሽከርከር ችሎታን ይጨምራል። ሀ. ሀሰት ለ. እውነት
- 30. አንዳንድ ሰዎች ብዙ አልኮል ቢወስዱም ተጽዕኖ አይደርስባቸውም ሀ. እውነት ለ. ሀሰት
- 31. ብዙ ምባብ ከበሉ በኋላ አልኮልን መጠጣት ከስካር ያድናል።
- ህ. እውነት ለ. ሀሰት
- 32. ቡና ወይም መጠነኛ ቀዝቃዛ አየር በመውሰድ ስካርን ጣጥፋት ይቻላል፡፡ ሀ. እውነት ለ. ሀሰት
- 33. አልኮል የትኩረትና የንቃት ደረጃን በመቀነስ የማሽከርከር ሂደትን ለአደጋያጋልጣል።
- ሀ. አውነት ለ. ሀሰት
- 34. አልኮል በማንኛውም ሰው ላይ ተጽዕኖ የማሳደር አቅም አለው። ሀ. እውነት ለ. ሀሰት
- 35. የስካር ስሜት ሊጠፋ የሚችለው በሂደት ብቻ ነው። ሀ. እውነት ለ. ሀሰት

- 36.የአልኮል መጠጥ በጠጡ ጊዜ አሽከርካሪዎች
- ሀ. ቡና መጠጣት አለባቸው ለ. ቀስ ብለው ማሽከርከር አለባቸው ሐ. ማሽከርከር የለ<mark>ባቸው</mark>ም መ. ሁሉም
- 37. ጫት መቃም አካላዊ ቅልጥፍናን ይጨምራል
- ህ. እውነት ለ. ሀሰት
- 38.አልኮል ጠጥቶ ማሽከርከር የውሳኔ አሰጣጥን ያዛባል
- ህ. እውነት ለ. ሀሰት
- 39.የአልኮል መጠጥ የተዳከመን ሠውነት የጣነቃቃት ባህሪ አለው
- ህ. እውነት ለ. ሀሰት

ምንደኝነት/የክልፍልፍ/ አነዳድ

▶ በተደጋጋሚ በመጥፎ እና በተረበሸ ስሜት ውስጥ ሆኖ የማሽከርከር ውጤት ነው::

ሞንደኛ አሽከርካሪዎች

- ■በአልኮል መጠጥ ተመርዘው ያሽከረክራሉ
- ► በአደንዛዥ *እ*ጽ ወስደው ያሽከረክራሉ
- ▶በንዴት ስሜት ውስጥ ሆነው ያሽከረክራ**ሉ**
- ►በሀዘን ስሜት ውስጥ ሆነው ያሽከረክራሉ
- ▶በጭንቀት ስሜት ውስጥ ሆነው ያሽከረክራሉ
- ▶በፍርህት ስሜት ውስጥ ሆነው ያሽከረክራሉ
- ▶በማሽከርከር ወቅት አትኩሮት በሌላ *ነገ*ር ሲወሰድ

የሞንደኛ አሽከርካሪዎች የአነዳድ ባህሪዎች

- 1. የትሪባስት ማጣትና የትኩረት አለመስጠት
- 2. ተጽዕኖ የጣድረባ ትባል
- 3. ባዴለሽነትና የመንገድ ዳር ጸብ

ምንደኛ አሽከርካሪ ላለመሆን መደረባ ያለባቸው ተግባራቶች

- ▶ በተረበሹ፤ በተበሳጩ፤ በተቆጡ ወቅትና ይህን ማሰል ስሜት ውስጥ ሲሆኑ አለማሽከርከር
- ▶ የሚያሽከረክሩት ከተጣ ውስጥ ከሆነ የጉዞ ሰዐትን ከስራ መግቢያና መውጫ ሰዐት ውጪ ማድረግ
- **ው**ኪና ውስጥ ያለን ምቾት ማሻሻል
- ▶ ለስላሳ ሙዚቃ ድምጹን ዝባ አድርጎ ጣዳመጥ
- ▶ ስሜትን መቆጣጠር ፡ ምንደኛ አሽከርካሪ ሲያ*ጋ*ጥም ከመበቀል መቆጠብ
- ▶ ለሌሎች ቅድሚያ መስጠት፤ ጨዋ መሆን፤ ለሰው ልጅ ክብር መስጠትና ይቅር ባይ መሆን

ሞንደኛ አሽከርካሪ ሲያጋጥምህ

- የፉክክር ስሜት ውስጥ አለመግባት
- ▶ ጸያፍ ስድቦችን ችላ ማለት
- የአይን ለአይን ግንኙነትን ማወገድ

- 1.ምንደኛ አነዳድ በመጥፎ ስሜት ውስጥ ሆኖ የማሽከርከር ውጤት ነው
- ሀ. አውነት ለ. ሐሰት
- 2.አሽከርካሪው በሚያሽከረክርበት ወቅት አስፈላጊውን የትራፊክ ምልክት ለሌሎች አሽከርካሪዎች አለማሰየት ትሪግስት ማጣታትንና ትኩረት አለ*መ*ስጠትን ያሳያል
- ሀ. እውነት ለ. ሀሰት
- 3.ከሚከተሉት ውስጥ የምንደኛ አነዳድ ሂደት የሆነው የቱ ነው?
- 4.በፍርሃትና በጭንቀት ውስጥ ሆኖ የማሽከርከር ሂደት ይባላል።
- ህ. ሞገደኛ አነዳድ ለ. ክልፍልፍ አነዳድ ሐ. "ህ" እና "ለ" *ማ. ማ*ልሱ አልተሰጠም
- 5.ከሚከተሉት ውስጥ የአሽከርካሪዎች አላስፈላጊ ባህሪያት የሆነው የቱ ነው?
- *ህ-.ሞገ*ደኝነት ለ. አካላዊ ሁኔታ ሐ. የስሜት ባህሪ *ጦ*. "*ህ*" እና "ለ"
- 6.ለአደጋ የሚዳርግ የማሽከርከር ባህሪ ያልሆነው ነዉ
- ሀ. ሞገደኝነት ለ. ቸልተኝነት ሐ. ሕርጋታ መ. ሁሉም

7.አሽከርካሪው በተረበሸ ስሜት ውስጥ ሆኖ ሲያሽከረክር የሚያሳየው ባህሪ

- U. ሞንደኝነት ለ. ክልፍልፍ ሐ. "U" አና "ለ" መ.መልስ የለም
- 8.የወንበር አቀጣመጥ ባይስተካከል
- ሀ. ምቾት ይጓደላል ለ. ትኩረት ይቀንሳል ሐ. ምንም ችግር የለውም መ. "ሀ" እና "ሐ"
- 9. አዝናኝና ለስላሳ ሙዚቃዎችን እየሰሙ ማሽከርከር
- ሀ. ስሜትን ዘና ያደርጋል ለ. ንዴትን ያበርዳል ሐ. "ሀ" እና "ለ" መ. መልሱ የለም
- **10. በማሽከርከር ወቅት የተለያዩ ጉዳዮችን እያሰቡ ማሽከርከር ለአዲ**ን ተ**ኃላጭ አያደርግም** ሀ. እውነት ለ. ሀሰት
- 11. አላስፈላጊ የማሽከርከር ባህሪ የሆነው
- ሀ. ሞገደኝነት ለ. ራስ ወዳድነት ሐ. አለመረጋጋት መ. ሁሉም
- 12. ለአደገኛ ጉዳት የሚዳረጉ ባህርያት ውስጥ የማይመደበው የቱ ነዉ?
- ሀ.ሞንደኝነት ለ. ቸልተኝነት ሐ. አለመረጋጋት መ.መልሱ የለም
- 13.የመንገድ ዳር ፀብ በሞገደኝነት ይመደባል።
- ሀ. እውነት ለ. ሀሰት

- 13.ምንደኛ አሽከርካሪ ሲያጋጥም መሰጠት ያለበት ምላሽ የሆነው የቱ ነው?
- ሀ. አፀፋ ምላሽ መስጠት ለ. መሳደብ ሐ. የአይን ለአይን ግንኙነትን ማስወገድ ማ. መልሱ የለም
- 14. እየተመንቡ ማሽከርከር ተንቢ ነው። v. እውነት ለ. vdት
- 15.ተሩንባን በተደጋጋሚ ማስጮህ
- ሀ. መልካም ሥነ- ምግባርን ያሳያል ለ. ምንደኝነትን ያሳያል ለ. ሀናለ መ. መልሱ የለም
- 16. ተሽከርካሪን ከኋላ በጣም ተጠግቶ ጣሽከርከር የምን መገለጫ ነዉ
- ሀ. የሕልህኝነት ለ. የትዕባስት ማጣት ሐ. የተፅዕኖ ፈጣሪነት መ. ሁሉም
- 17.ምንደኝነት በተረበሸ ስሜት ውስጥ ሆኖ የማሽከርከር ተግባር ነው።
- ህ. አውነት ለ. ሀሰት
- 18. ትኩረትን ለማሣብ በመምከር የሚደረግ የማሽከርከር ተግባር አግባብነት ያለው የማሽከርከር ባህሪ ነው። ህ. እውነት ለ. ህሰት
- 19. የማቋረጫ መንገዶችን መዝጋት፣ ህገወጥ የአነዳድ ባህሪ ነው ሀ. እውነት ለ.ሃሰት

- 20. ተሽከርካሪን ላለማሳለፍ መንገድ መዝጋት፣ ሞገደኝነትን ያሳያል ሀ. እውነት ለ.ሃሰት
- 21. የመኪና ጥሩንባን በተደጋጋሚ ማስጮህ ተገቢ ያልሆነ ባህሪን ያሳያል ሀ. እውነት ለ.ሃሰት
- 22. በድንገት ፍሬን መያዝ፣ ተገቢ ያልሆነ የአነዳድ ባህሪ መገለጫ ነው ሀ. እውነት ለ. ሃሰት
- 23. በከባድ ህመም እየተሰቃዩ ማሽከርከር ምንደኝነትን አያስከትልም ሀ. እውነት ለ. ሃሰት
- 24. በንዴትና ቁጡ ስሜት ውስጥ ሆኖ ማሽከርከር፣ ሃላፊነትን እንዳይወጡ ያደርጋል
- ሀ. እውነት ለ. ሃሰት
- 25. በፍርሃት ውስጥ ሆነው ማሽከርከር፣
- *ህ.* ምንደኝነትን ያስከትላል ለ. ችኩል አነዳድን ያስከትላል ሐ. "ህ" ና "ለ" ም. ምልሱ የለም
- 26. በጭንቀት ውስጥ ሆኖ ማሽከርከር፣ ሃላፊነትን በብቃት ለመወጣት ይረዳል
- ሀ. አውነት ለ. ሃሰት
- 27. በማሽከርከር ላይ እያሉ አትኩሮትን በሌላ ነገር ማድረግ ማስተዋልን ያውካል ሀ. እውነት ለ.ሃሰት
- 28. አደንዛዣ ዕጽ ምንደኝነትን አያስከትልምህ. እውነት ለ. ሀሰት
- 29. ከባድ መድሃኒት ወስዶ ማሽከርከር ክልፍልፍነትን አያስከትልም ሀ. እውነት ለ. ሃሰት
- 30. በእንቅልፍና በድብርት ስሜት ውስጥ ሆኖ ማሽከርከር አይመከርም ሀ. እውነት ለ. ሃሰት
- 31. ማንኛውም አሽከርካሪ ጫት መቃም ያለበት ተሽከርካሪው በቆመ ሥአት ነው። ሀ. እውነት ለ. ሀሰት

PMhchc Ausst HCEF

1. የስሜት ባህሪ

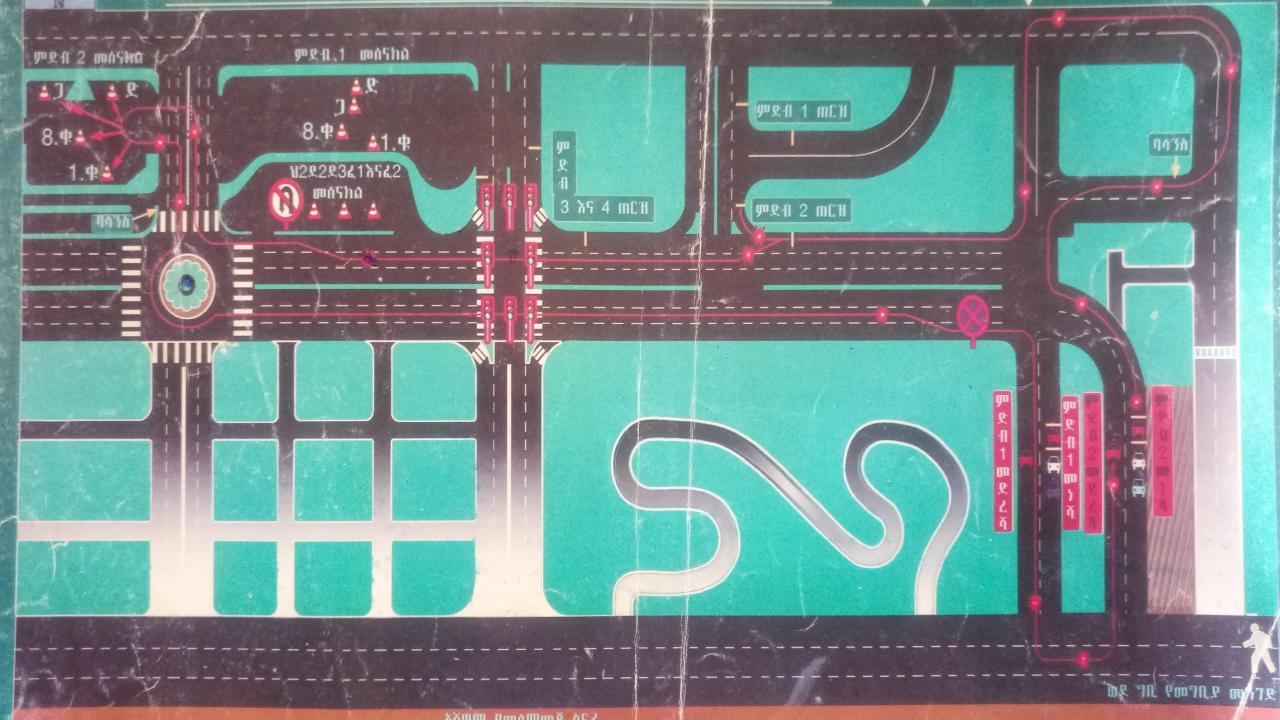
►ፍላታት፤አመለካከት፤እሴትና መነሳሳት ማንኛውንም ስሜት ያጠቃልላል።

2. የመንንዘብ/የአትምሮ/ባህሪ

መረዳት፤ማሰብ፤ምክንያት፤ውሳኔ መስጠትና የሰዎችን ድርጊት ማጤንን ያጠቃልላል።

3. Phuሎት ባህሪ

► በአሪምሮ አዛዥነት በአካል እንቅስቃሴ የሚፈጸም ማናቸውም የክህሎት ባህሪያትን ያጠቃልላል፡፡

ጠንቃቃ የማሽከርከር ሂደትን ለማከናወን መነሳሳት

▶የመጀመሪያ ደረጃ ጥንቃቄ መሚደግፉ ወይም የሚያነሳሱ እሴቶችና ስሜቶችን በንቃት መተግበር ነው::

እሴቶች

► አሽከርካሪው በንቃት ለማሽከርከር የሚተልባቸው መሰረታዊ መርሆች ናቸው።የማሽከርከር ስነ-ባህሪ መሰረታዊ እሴቶች ኃላፊነት፤ደህንነት/ጥንቃቄና ብቃት በመባል ይታወቃሉ።

ひ. さへるとす

የሚከተሉትን ሁኔታዎች የሚያበረታታ እሴት ክፍል ነው።

- ▶ለሌሎች ማሰብና ስነ-ም**ባ**ባራዊነትን መላበስ
- ► አዎንታዊ *ህ*ሊናዊ አስሳሰብ
- **ዶስተኝነትና ሕርካታ**

ለ. ደህንነት/ጥንቃቄ

የሚከተሉትን ሁኔታዎች የሚያበረታታ እሴት ክፍል ነው።

- ▶ራስን ማዘ*ጋ*ጀትና ሚዛናዊትን/የእኩልነት ስሜት
- **ጣ**ዛናዊ የውሳኔ አሰጣጥ
- ▶ትህትና ተላብሶ መግባባትና የመረ*ጋጋ*ት ስሜት

ሐ. ብቃት

የሚከተሉትን ሁኔታዎች የሚያበረታታ እሴት ክፍል ነው።

- **ደንብን ማክበርና ልበ-ሙሉነት**
- <u>አውቀትና ግንዛቤ ማዳበር</u>
- ትክክለኛ ተግባርና ጠንቃቃነት/ንቁነት

- 1. ማርሽን ዜሮ ሳያደርጉ ሞተር ማስነሳት የምን መገለጫ ነው?
- ሀ. የሀላፊነት ጉድለት ለ. የብቃት ጉድለት ሐ. የደህንነት ጉድለት መ. ሁሉም
- 2. አንድ አሽከርካሪ የምተር ዘይት ሳያይ ምተር ቢያስነሳ የምን ችግር ነው?
- ሀ. የብቃት ለ. የዝግጁነት ሐ. "ሀ" እና "ለ" መ. መልሱ የለም
- ህ. ክህሎታችን ለ. ድርጊታችን ሐ. ሀ እና ለ መ. መልሱ የለም
- 4.የምተር ዘይት ሳያረጋግጡ ምተር ማስነሳት የዝግጁነት ችግር አይደለም
- ሀ. አውነት ለ. ሐሰት
- 5. የጉዞ ዕቅድ ጣውጣት ከአንድ አሽከርካሪ የሚጠበቅ ሙያዊ ሃላፊነት ነው ሀ. እውነት ለ. ሐሰት
- 6.የትኩረት ማጣት ቸግር ከፍተኛ የደህንነት ቸግር አይደለም *ሀ.* እውነት ለ. ሐሰት
- 7. የመንገድ ህግጋትን ማክበር ማለት እንደትራፊኩ ሁኔታ መንዳት ማለት ነው
- ሀ. አውነት ለ. ሐሰት
- 8.በተሽከርካሪ ቴክኒክ ጉደለት አደጋ እንዳይደርስ መከላከል የአሽከረካሪ ኃላፊነት ነው
- ሀ. ሕውነት ለ. ሐሰት

- 9.የአደጋ መነሻ ምክንያት የሚሆነው የቱ ነዉ?
- 10. የአንድ አሽከርካሪ ትኩረት መሆን ያለበት በራሱ ላይ ብቻ ነው ሀ. እውነት ለ. ሐሰት
- 11. ቀልጣፋነት የማሸከርከር መለኪያ ነው
- ህ. ብቃት ለ. ባህሪ ሐ. ሀ ሕና ለ መ. መልሱ የለም
- 12. የጋራ መጠቀሚያ መሠረተ ልጣት እንጂ ለአሸከርካሪዎች ብቻ የተተወ አይደለም
- ሀ. መንገድ ለ. መኪና ሐ. ሀ ሕና ለ መ. መልሱ የለም
- 13. ሥነ- ባህሪያዊ እሴት የሆነው?
- ህ. ብቃት ለ. ደህንነት ሐ. ኃላፊነት መ. ሁሉም
- 14. ሥነ-ባህሪያዊ እሴት የሆነው የቱ ነዉ
- ሀ. ሀላፊነት ለ. ደህንነት ሐ. ብቃት መ. ሁሉም መልስ ነው
- 15. መፈጋጋትና ግፊትን መቋቋም ትክክለኛ የማሸከርከር ባህሪ ነው ሀ. እውነት ለ. ሐሰት
- 16. አንድ አሽከርካሪ ርቀትን ጠብቆ በማሽከርከረ አደጋን መከላከል አለበት ሀ. እውነት ለ. ሐሰት

- 17.ሀላፊነት ከስነ-ባህሪያዊ እሴቶች ውስጥ አይካተትም
 - ህ. እውነት ለ. ሀሰት
- 18. ደህንነት ከስነ-ባህሪያዊ እሴቶች ውስጥ አንዱ ነው
- ሀ. እውነት ለ. ሀሰት
- 19. ስነ-ባህሪያዊ ግብን ለመምታት ከሚያነሳሱ እሴቶች መሀከል ብቃት አንዱ ነው
- ህ. እውነት ለ. ሀሰት
- 20. ብቃት ያለው አሽከርካሪ ለአደ*ጋ መን*ስኤ ሊሆኑ የሚችሉ ጉዳዮችን አስቀድሞ መለየት ይችላል? ህ. እውነት ለ. ህሳት
- 21. ስሜቱ ጥሩ የሆነ አሽከርካሪ ራሱም ሆነ በሌሎች ሊደርስ የሚችልን አደ*ጋ* የመከላከል ብቃቱ አነስተኛ ነው? υ. እውነት ለ. ሀሰት
- 22.የሌሎች አሽከርካሪዎችን የማሽከርከር እንቀስቃሴ አለማስተጓጎል የኃላፊነት መገለጫ ባህሪ ነው ህ. እውነት ለ. ህሰት
- 23.ደንብ ማክበርና ልበ-ሙሉነት የብቃት መገለጫ ባህሪያት ናቸው ሀ. እውነት ለ. ሀሰት
- 24በማሽከርከር እንቅስቃሴ ስሜታችንና ሀሳባችንን በሚገባ ማወቅ የብቃት መገለጫ ባህሪ ነው
- ሀ. እውነት ለ. ሀሰት
- 25. መንገዱ በሚፈቅደው የፍጥነት ገደብ መሠረት ከማሽከርከር ይልቅ ትራፊክ ፖሊሶች ባሉበት በታ ብቻ ፍጥነት መቀነስ የባህሪም የብቃትም ችግር ነው ህ. እውነት ለ. ህሰት

```
26.ጠንቃቃ የማሽከርከር ተግባር ለማከናወን የሚጠቅም አነሳሽ እሴት ነው
27. ጠንቃቃ የማሽከርከር ስልት ለማከናወን የሚጠቅም እሴት የሆነው የቱ ነው?
ሀ. ኃላፊነት ለ. ደህንነት ሐ. ብቃት መ. ሁሉም
28. ደንብን የማክበርና በራስ የመተጣመን ስሜትን የሚያበረታታ እሴት የሆነው የቱ ነው?
ህ. ኃላፊነት ለ. ብቃት ሐ. ደህንነት መ. መልሱ የለም
29. ራስን የጣዘጋጀትና ሚዛናዊ እኩልነት ስሜትን የሚያበረታታ እሴት የሆነው የቱ ነው?
ህ. ኃላፊነት ለ. ደህንነት ሐ. ብቃት መ. መልሱ የለም
30.ስነ-ባህሪያዊ እሴት ያልሆነው የቱ ነው?
ህ. ፍርህት ለ. ብቃት ሐ. ህላፊነት ም. ደህንነት
31.በአእምሮ አዛዥነትና በአካል እንቅስቀሴ የሚፈፀሙ ባህሪያትን ያካተተው የቱ ነው?
ህ. የመንንዘብ ባህሪ ለ. የስሜት ባህሪ ሐ. የክህሎት ባህሪ መ. መልሱ የለም
```

- 32. በማሽከርከር ባህሪ ውስጥ የሚኖር የሀላፊት አይነት የሆነው የቱ ነው?
- ህ. ስሜታዊ ሀላፊነት ለ. ክህሎታዊ ሀላፊነት ሐ. አሕምሮአዊ ሀላፊነት ማ. ሁሉም
- 33. ማሽከርከር የአዕምሮና የአካል ብቃት እንቅስቃሴ ውጤት ነው ሀ. እውነት ለ. ሀሰት
- 34.ስነ ባህሪያዊ እሴት የሆነው የቱ ነዉ?
- ሀ. ብቃት ለ. ደህንነት ሐ. ሀላፊነት መ.ሁሉም መልስ ናቸዉ
- 35.ተሳሳተ የውሳኔ አሰጣጥ የምን መግለጫ ነው
- ሀ. የብቃት ችግር ለ. የችሎታ ችግር ሐ. የግንዛቤ ችግር መ. ሁሉም
- 36.ራስን ዝቅ አድርጐ ማየት ክህሎታዊ ሀላፊነት የሚሰማዉ አሽከርካሪ መገለጫ ነው ሀ. እውነት ለ. ሀሰት
- 37. ለማሽከርከር ሀይልና ፍላኈት ማጣት የሀላፊነት መገለጫ ነው ሀ. እውነት ለ. ሀሰት
- 38. አለመረጋጋት የክህሎታዊ ሀላፊነት ъድለት ነው ሀ. እውነት ለ. ሀሰት
- 39. ቅንነት የተሞላበት የማሽከርከር ባህሪ የሚጠቅመው
- ሀ. ለአሽከርካሪው ለ. ለሕግረኛው ሐ. ሀ ና ለ መ. መልስ የለም
- 40. የፍጥነት ወሰንን ጠብቆ የማሽከርከር ጠቀሜታው ከደህንነት አንጻር ነዉ ሀ. እውነት ለ. ሀሰት
- 41. ምልክት ሳያሳዩ መታጠፍ የባህሪ እንጂ የብቃት ችግር አይደለም፡፡ ሀ. እውነት ለ. ሀሰት

- 42.ከመታጠፍ በፊት ፍሬቻ ማሳየት ምንን ያሳያል?
- ሀ. ኃላፊነት ለ. ብቃት ሐ. ደህንነት መ. ሁሉም
- 43. አንድ አሽከርካሪ ብቁ ነው የሚባለው
- ህ. በአእምሮ ባህሪው ነው ለ. በመንንዘብ ባህሪው ሐ. በኃላፊነት ባህሪው መ. ሁሉም
- 44. የመወሰን ችሎታ ማነስ የምን ምልክት ነው?
- 45.የአእምሮ ንቁነት የስራ ላይ ደህነት ጥንቃቄን የተሻለ ያደርጋል
- ሀ/ እውነት ለ/ ሐሰት
- 46. አንድ አሽከርካሪ ካለዕረፍት ከ4 ሰዓት በላይ ቢያሽከረክር የደህነንት ጥንቃቄ መጓደልን አያሳይም
- ሀ/ እውነት ለ/ ሐሰት

በመከላከል ላይ የተመሰረተ የአነዳድ ባህሪ መርሆች

- ▶ አደጋን ተከላክሎ የማሽከርከር መርሆች አሽከርካሪው በራሱ ተነሳሽነት አደጋ ሳያደርሱ ማሽከርከር የሚችሉባቸው ሂደቶች ናቸው፡፡በዚህም መሰረት አሽከርካሪው የራሱን የማሽከርከር ሰርዐት ዘወትር በማረምና በመከታተል መልካም የአነዳድ ባህሪ የሚያዳብሩበትን የተለያዩ ደረጃዎች ያለው አካሄድ፡፡
- ▶ **ደረጃ አንድ መጠንቀቅ፡-** አሽከርካሪው አሉታዊ ልምድ አለብኝ ብሎ የማሽከርከር ተግባሩን የሚረዳበት ነው፡፡
- ▶ **ደረጃ ሁለት መመስከር፡-** አሽከርካሪው አሉታዊ የሆነ የማሽከርከር ስራዎችን ሲፈጽሙ በራሱ ላይ የሚመሰክርበት ነው፡፡

የመልካም አሽከርካሪ ባህሪያትን ለጣዳበር የሚጠቅ<mark>ሙ</mark> አካላዊና ስነ-ልቦናዊ እውነታዎች

- የመንገድ ላይ ትህትናን መላበስ
- ▶ ከሌሎች አካላት ወይም የ*መንገ*ድ ተጠቃሚዎች *ጋር የሚፈጠር ግጭት መ*ከላከልና *መ*ቆጣጠር
- ▶ ጤናማ የሕርስ በሕርስ *ግንኙነት መገ*ለጫዎችን ማደበር

መቻቻል፤- ባይፈልጉም/ባይስጣሙበትም ለጊዜው ፈቃደኝነትን ጣሳት

ማካፈል:- የራስ ነገር ሌላው እንዲጠቀምበት መፍቀድ

ሩህሩነት፤- የሌሎችን ችግር እንደራስ መመልከት

መደራደር:- ለመግባባት ሲባል መጠነኛ የራስ ፍላ*ጎ*ትን መተው::

የማሽከርካሪ ስነ-ምባባር/መመሪያ/ በተባባር መተርጎም

የትራፊክ አደ*ጋ መነሻ የሚሆኑ ውስጣዊና ውጫዊ* ምክንያቶች

ሀ. ውስጣዊ ምክንያቶች

- አድሜ
- **ሙ**ና
- ትልኮል
- ጫትና አደንዛዥ እጽ
- **ኦ**የድካም ስሜት

ለ. ውሜዊ ምክንያቶች

- ► ኢኮኖምያዊ *ቀ*ውስ
- **ኮ**ስነ-ልቦናዊ ቀውስ
- ► ማህበራዊ ችግር

- 1.የማሽከርከር ስህተት ፈጽመን አደ*ጋ* ባለማድረሳችን ስህተት የመደ*ጋገ*ም ልምድ ተፈጥሮ<mark>አዊ ክ</mark>ስተት ስለሆነ መቆጣጠር አይቻልም ሀ/ እውነት ለ/ ሐሰት
- 2. አሽከርካሪዎች አሉታዊ ባህሪያቸውን እራሳቸው ደረጃ በደረጃ መለወጥ ይችላሉ
- ህ. እውነት ለ. ሀሰት
- 3. ውጤታማ የመግባባት ክህሎት የሚባለው የቱ ነው?
- ሀ. መንፈባ ለ. መቻቻል ሐ. መነቃቃት መ. ሁሉም
- 4. ውጤታማ መግባባትን ለመፍጠር ከሚያገለግሉ ክህሎቶች ውስጥ የሚካተተው የቱ ነው?
- ሀ. መቻቻል ለ. መደራደር ሐ.አዛኝ መሆን መ. ሁሉም
- 5. አራስን በራስ የጣረም ዘዴዎች በስንት ይከፈላሉ።
 - U. 1 1. 2 h. 3 op. 4
- 6. ባህሪን የመለወጥ ደረጃ ሒደት ውስጥ የማይካተተው የቱ ነዉ?
- ሀ. ይህ አይነት ባህሪ አለኝ ብሎ መንንዘብ
- ለ. ይህ አይነት አሉታዊ የማሽከርከር ባህሪ አለኝ ብሎ መመስከር
- ሐ. አሉታዊ የማሽከርከር ባህሪን ለመቀየር መሞከር መ. መልሱ የለም

7.ሕድሜ ውጫዊ የአደ*ጋ መነ*ሻ ምክንያት ነው ሀ. ሕውነት ለ. ሀሰት 8. በወጣትነት ሕድሜ ባሉ አሽከርካሪዎች አደ*ጋ* የሚበዛበት ምክንያት ሀ. በጀብደኝነት ባህሪ ለ. በስሜታዊነት ባህሪ ሐ. በተሳሳተ የውሣኔ አሰጣጥ መ. ሁሉም

Thank you